

Sygnatura akt VI Ka 846/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **9 stycznia 2015** r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach, Wydział VI Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Arkadiusz Łata

Sędziowie SSO Krzysztof Ficek (spr.)

SSO Grzegorz Kiepusa

Protokolant Natalia Skalik-Paś

po rozpoznaniu w dniu 9 stycznia 2015 r.

sprawy **S. D. (D.), syna T. i H.**

ur. (...) w Z.

oskarżonego z art. 57 § 1 ustawy z dnia 10.09.1999r. - Kodeks karny skarbowy w zw. z art. 9 § 3 kks

na skutek apelacji wniesionej przez oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 3 lipca 2014 r. sygnatura akt III W 1594/13

na mocy art. 437 kpk, art. 438 kpk w zw. z art. 113 § 1 kks

uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi Rejonowemu w Gliwicach do ponownego rozpoznania.

Sygn. akt VI Ka 846/14

UZASADNIENIE

Od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 3 lipca 2014 roku sygn. akt III W 1594/13 apelację wniósł oskarżony S. D..

Zaskarżył powyższe orzeczenie w całości. Zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych, przyjętych za jego podstawę, mający wpływ na treść wyroku przez ustalenie na podstawie nieprawidłowej oceny dowodów, że oskarżony był jednoosobowym członkiem zarządu osoby prawnej, który uporczywie zaniechał wpłacania podatku od nieruchomości.

Podnosząc ten zarzut skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie od dokonania przypisanego mu czynu, ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Gliwicach.

Nadto zarzucił rażąco niewspółmierność kary grzywny i wniósł o zmianę wyroku poprzez jej znaczne złagodzenie.

Sąd Okręgowy stwierdził, co następuje :

Zasadniczy zarzut środka odwoławczego okazał się zasadny na tyle, że wyrok Sądu Rejonowego należało uchylić a sprawę przekazać do ponownego rozpoznania. Nie zostały bowiem wyjaśnione wszystkie istotne dla ostatecznego rozstrzygnięcia okoliczności sprawy.

Oskarżonemu S. D. zarzucono i przypisano popełnienie wykroczenia skarbowego z art.57 § 1 kks w zw. z art.9 § 3 kks. Poza sporem jest, że w okresie objętym zarzutem oskarżony pełnił funkcję prezesa zarządu (...) spółka z o.o. W uzasadnieniu zaskarżonego wyroku Sąd Rejonowy wskazał, że oskarżony jako jednoosobowy członek zarządu osoby prawnej jest podatnikiem w rozumieniu przepisów podatkowych. Sformułowanie to nie jest jednoznaczne i może być interpretowane w sposób powołany w apelacji, a mianowicie, że Sąd I instancji ustalił, iż zarząd spółki był wówczas jednoosobowy. Tymczasem z dołączonej do akt sprawy informacji z Krajowego Rejestru Sądowego wynika, że zarząd spółki (...) jest dwuosobowy, a nadto prokurentem spółki jest G. S. (k.99-100). Ustalenie to jest istotne z punktu widzenia przyjętej wobec oskarżonego odpowiedzialności za wykroczenie skarbowe z art.57 § 1 kk na zasadzie określonej w art.9 § 3 kks. Przepis ten stanowi, że za przestępstwa skarbowe lub wykroczenia skarbowe odpowiada, jak sprawca, także ten, kto na podstawie przepisu prawa, decyzji właściwego organu, umowy lub faktycznego wykonywania zajmuje się sprawami gospodarczymi, w szczególności finansowymi, osoby fizycznej, osoby prawnej albo jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej, której odrębne przepisy przyznają zdolność prawną. W apelacji zostało przedstawione stanowisko, że wprawdzie oskarżony w okresie objętym zarzutem był prezesem zarządu, ale nie odpowiadał za sprawy finansowe i odprowadzanie podatków. Pomijając to, że twierdzenie to nie pojawiło się w toku postępowania pierwszoinstancyjnego, jest to okoliczność istotna dla ewentualnej odpowiedzialności oskarżonego. Trafne jest stanowisko skarżącego, że zarówno organ podatkowy jak również Sąd I instancji nie ustalili, kto z członków zarządu lub innych osób w spółce był odpowiedzialny za sprawy finansowe i odprowadzanie podatków. Nie budzi też wątpliwości przywołany w apelacji wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 lipca 2002 roku, IV KK 164/02, że skoro zarząd spółki prowadzi sprawy tej spółki, a pracami zarządu kieruje jego prezes, to jeżeli nie powierzono spraw spółki jako płatnika podatku od wynagrodzeń osób fizycznych (zaliczek na ten podatek) innemu z członków zarządu albo kierownikowi innej komórki organizacyjnej tej firmy, prezes zarządu spółki jest tą osobą, która zajmuje się jej sprawami gospodarczymi w powyższym zakresie, jeżeli nie dojdzie do wskazania, stosownie do art. 31 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. Nr 137, poz. 926 ze zm.) innej jeszcze osoby odpowiedzialnej za czynności spółki jako płatnika podatku (OSNKW 2002/11-12/106). Sąd odwoławczy próbował poprzez wypytanie oskarżonego ustalić kto z ramienia spółki został zgłoszony organowi podatkowemu stosownie do art.31 ordynacji podatkowej, ale S. D. okoliczności tej nie pamiętał (k.117). Poza tym apelujący podał, że w spółce wskazanymi sprawami zajmowała się prokurent G. S., będąca jednocześnie główną księgową. Póki co jest to wyłącznie twierdzenie oskarżonego, które będzie musiało być zweryfikowane w toku postępowania ponownego. Na marginesie zauważyć trzeba, że pod deklaracjami na podatek od nieruchomości podpisał się oskarżony i G. S..

Drugim problemem sygnalizowanym w apelacji, istotnym dla ostatecznego rozstrzygnięcia sprawy, jest powoływanie się przez skarżącego na to, że brak zapłaty podatku nie był spowodowany złą wolą, ale był wynikiem trudnej sytuacji finansowej w jakiej znalazła się spółka bez winy zarządu. W orzecznictwie i doktrynie budzi kontrowersje kwestia wykładni strony podmiotowej podatnika realizującego ustawowe znamiona wykroczenia skarbowego z art.57 § 1 kks. Z wywodów Sądu Rejonowego można wyprowadzić wniosek, że nieistotne dla odpowiedzialności z art.57 § 1 kks są powody niewpłacania zadeklarowanego podatku od nieruchomości. W konsekwencji odpowiedzialność podatnika (odpowiednio osoby wskazanej po myśli art.9 § 3 kks) ma zobiektywizowany charakter. Stanowisko to nie jest trafne z uwagi na treść art.1 § 3 kks, który wyklucza popełnienie przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego przez sprawcę czynu zabronionego, któremu nie można przypisać winy w czasie czynu. Zastrzec przy tym trzeba, że Sąd odwoławczy nie akceptuje stanowiska, że znamię „uporczywości” z art.57 § 1 kks powinno być automatycznie tak samo interpretowane jak w przepisie art.209 § 1 kk dotyczącym przestępstwa niepłacenia alimentów. Specyfika obowiązków podatkowych sprzeciwia się takiemu automatyzmowi. „Uporczywości nie można tu zatem ograniczać, jak na gruncie art.209 kk, jedynie do sytuacji, gdy podatnik ma środki na uregulowania zobowiązania – tu podatku – ale mimo to uporczywie go nie płaci (zob. też uzasadnienie postanowienia SN z dnia 27 marca 2003 roku, I KZP 2/03, OSNKW 2003, nr 5-6, poz.57, s.83...” (Komentarz do art.57 kks T.Grzegorzycy, System Informacji Prawnej Lex). Przenosząc to na grunt niniejszej sprawy poza zaświadczeniem o niepobieraniu przez oskarżonego wynagrodzenia od lutego 2012

roku brak jest innych dokumentów czy ustaleń odnośnie sytuacji finansowej spółki. Pomijając to, że dziwne z punktu widzenia zasad doświadczenia życiowego jest, iż oskarżony pomimo niepobierania od ponad dwóch lat wynagrodzenia nadal w spółce pracuje, nie ustalono jak wygląda regulowanie innych zobowiązań spółki np. wobec pracowników, innych organów podatkowych czy ZUS-u. Z całą pewnością wiadomości te pozwoliłyby zweryfikować linię obrony oskarżonego i twierdzenie apelacji o braku po jego stronie zawinienia.

Z podanych przyczyn odnoszenie się do ostatniego zarzutu - rażącej niewspółmierności kary - byłoby przedwczesne.

Z tych to powodów Sąd Odwoławczy uchylił zaskarżony wyrok.

W ponownym postępowaniu Sąd Rejonowy będzie miał na uwadze zapatrywania prawne wyrażone powyżej. Przeprowadzi pełne postępowanie dowodowe. Ustali kto w spółce (...) w okresie objętym zarzutem był odpowiedzialny za sprawy finansowe i odprowadzanie podatków. W tym celu przesłucha poza oskarżonym wiceprezesa spółki (...) i prokurenta G. S.. Nadto zwróci się do organu podatkowego, którym w tym wypadku jest Prezydent Miasta G. o informację kogo spółka wskazała jako osobę, do której obowiązku należy obliczanie i pobieranie podatków oraz terminowe wpłacanie organowi podatkowemu pobranych kwot zgodnie z art.31 ordynacji podatkowej. Dokona też ustaleń odnośnie sytuacji finansowej spółki w kontekście tłumaczeń oskarżonego o braku zawinienia oraz znamion ustawowych wykroczenia skarbowego z art.57 § 1 kks.

Tak zebrany materiał dowody Sąd Rejonowy podda kompleksowej i wnikliwej ocenie, a następnie wyda rozstrzygnięcie w sprawie.